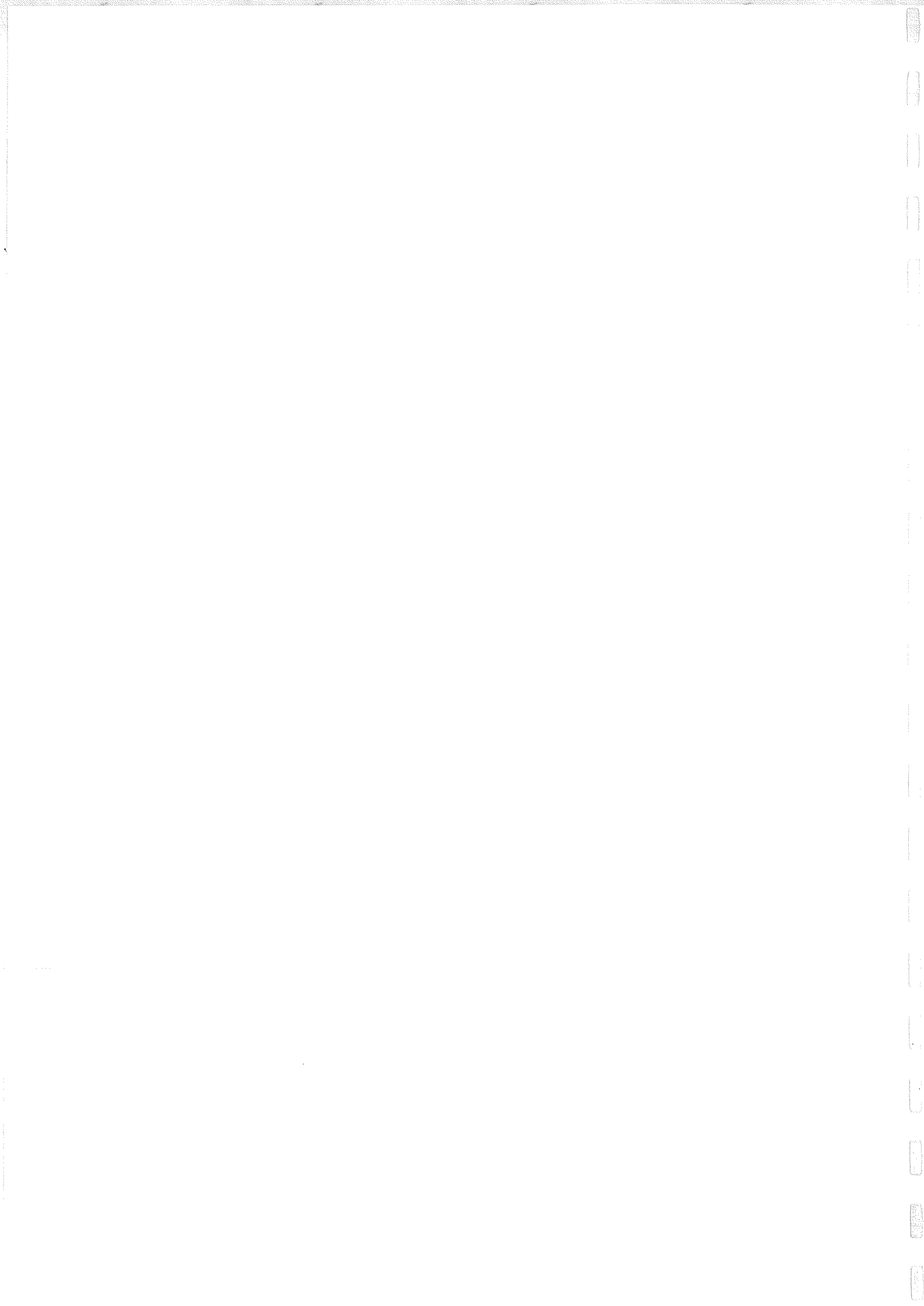

SPRIND d.d. Sarajevo

Finansijski izvještaji za godinu

koja je završila 31. decembra 2018.

i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Bilans stanja	7
Izvještaj o promjenama na kapitalu	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10 – 33

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Sprind d.d. Sarajevo ("Društvo") za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva i rezultate poslovanja. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Društva,

Memnun Trako, direktor

Sprind d.d.

Rajlovačka cesta bb

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

17. juni 2019. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Vlasnicima Sprind d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Sprind d.d. Sarajevo. (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, bilans uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 3. uz finansijske izvještaje u kojoj je navedeno kako na dan 31. decembra 2018. godine, kratkoročne obaveze premašuju iznos kratkoročne imovine za 6.020 hiljada KM. Vremenska neograničenost poslovanja zavisi od finansijske podrške i sposobnosti većinskih vlasnika da obezbijede dodatne iznose finansiranja neophodne za nastavak poslovanja Društva. Kao što je opisano u Napomeni 3. uz ove finansijske izvještaje, većinski vlasnici Društva obavezali su se na pružanje podrške Društvu u njegovim aktivnostima. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda od prodaje gotovih proizvoda i robe

Operativni prihodi Društva se sastoje od prihoda od prodaje gotovih proizvoda i prihoda od prodaje robe. U skladu sa informacijama objavljenim u Napomeni 5., Društvo je u finansijskoj godini ostvarilo ukupne prihode od prodaje u iznosu od 7.451 hiljadu KM (2017. godine: 6.942 hiljada KM). Prihodi od prodaje važni su za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja Društva. Zbog velike materijalne značajnosti i identifikovanih rizika u vezi postojanja i tačnosti evidentiranih prihoda, našu pažnju smo usmjerili na ovo područje.

Pogledati Napomenu 3. Pregled temeljnih računovodstvenih politika - priznavanje prihoda i Napomenu 5. Prihodi.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global”, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee”) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina”, subjekti povezani pod krovnom firmom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim davateljima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvaćaju usluge revizije, poresne usluge, konsultantske usluge, usluge finansijskog savjetovanja i pravne usluge koje pruža više od 60 domaćih i inozemnih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola kao i primjenu različitih dokaznih postupaka u cilju dobijanja dokaza, a ovisno o distributivnom kanalu prodaje - maloprodaja ili veleprodaja. Ocijenili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost onih kontrola koje smo identificirali kao relevantne za naše dokazne postupke u testiranju prihoda od prodaje.

Koristeći statističke metode odabira stavki za testiranje i prikupljanje revizijskih dokaza, naš pristup je obuhvatio i primjenu dokaznih postupaka u vidu testova detalja transakcija. Posebnu pažnju smo posvetili testiranju pojedinačnih transakcija koje se događaju neposredno prije ili poslije kraja godine.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške..

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Angažovani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

17. juni 2019. godine

Sprind d.d. Sarajevo

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Prihodi od prodaje	5	9.170	7.943
Ostali prihodi	6	469	329
Ukupni operativni prihodi		9.639	8.272
Nabavna vrijednost prodate robe		(1.844)	(1.003)
Troškovi sirovina i materijala		(2.850)	(2.569)
Troškovi zaposlenih	7	(2.440)	(2.284)
Energija i gorivo		(801)	(708)
Ostali operativni troškovi	8	(1.292)	(1.309)
Promjena zaliha gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		155	200
Ukupni operativni rashodi		(9.072)	(7.673)
Finansijski rashodi		(461)	(497)
Negativne kursne razlike		-	(1)
Dobit prije oporezivanja		106	101
Porez na dobit	9	(38)	(39)
NETO DOBIT		68	62
Zarada po dionici (u KM)	10	2,41	2,18

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Sprind d.d. Sarajevo

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Neto dobit		<u>68</u>	<u>62</u>
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	12	<u>-</u>	<u>18</u>
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT		<u>68</u>	<u>80</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Sprind d.d. Sarajevo

Bilans stanja

na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	11	2.013	1.804
Avansi za materijalnu imovinu		3	57
Ulaganja u investicijske nekretnine	12	18.110	18.110
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		18	18
		20.144	19.989
Kratkoročna imovina			
Zalihe	14	421	456
Potraživanja od kupaca	15	1.396	1.401
Potraživanja za date kredite	13	-	150
Ostala potraživanja	16	79	98
Novac i novčani ekvivalenti	17	612	44
		2.508	2.149
UKUPNA IMOVINA		22.652	22.138
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital i rezerve			
Vlasnički kapital	18	2.837	2.837
Zakonske rezerve		709	709
Revalorizacione rezerve za nekretnine		18	18
Zadržana dobit		2.176	2.161
		5.740	5.725
Dugoročne obaveze			
Obaveze po kreditima	19	8.300	9.550
Odgođeni prihod	21	90	105
Obaveze po finansijskom najmu	22	107	-
		8.497	9.655
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	20	1.960	1.717
Obaveze po kreditima	19	6.385	5.001
Obaveze po finansijskom najmu	22	31	-
Rezervisanja	23	39	40
		8.415	6.758
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		22.652	22.138

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 17. juna 2019. godine:

Memnun Trako

Direktor

Sprind d.d. Sarajevo

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Vlasnički kapital	Zakonske rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2016.	2.837	709	-	2.099	5.645
Raspored dobiti prethodne godine	-	-	-	-	-
Neto dobit	-	-	-	62	62
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	18	-	18
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	18	62	80
Stanje na 31. decembar 2017.	2.837	709	18	2.161	5.725
<i>Efekti primjene novih standarda (Napomena 2.3)</i>	-	-	-	(53)	(53)
Stanje na 1. januar 2018.	2.837	709	18	2.108	5.672
Neto dobit	-	-	-	68	68
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	68	68
Stanje na 31. decembar 2018.	2.837	709	18	2.176	5.740

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Sprind d.d. Sarajevo

Izveštaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		106	101
<i>Usklađenje za:</i>			
Amortizacija	11	236	241
Dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine (Smanjenje) / povećanje umanjnja vrijednosti potraživanja od kupaca	6	(21)	36
Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	6, 8	(1)	2
Amortizacija odgođenog prihoda		-	(15)
Manjkovi zaliha, neto	8	207	232
Otpis obaveza		-	(15)
Rashod od kamata priznat u bilansu uspjeha		461	497
<i>Operativni novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		988	1.078
Povećanje zaliha		(172)	(317)
Smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		9	265
Povećanje obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza		227	451
<i>Novac ostvaren u operativnim aktivnostima</i>		1.052	1.477
Plaćena kamata		(222)	(272)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		830	1.205
Ulagačke aktivnosti			
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine	11	(446)	(310)
Priliv/ (odliv) od prodatih nekretnina, postrojenja i opreme		1	(3)
Priliv od prodaje finansijske imovine namijenjene prodaji		-	5
Smanjenje / (povećanje) potraživanja za date kredite		150	(150)
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima		(295)	(458)
Finansijske aktivnosti			
Otplate kredita, na bruto osnovi dugoročni		(105)	(728)
Povlačenje finansijskog najma		138	-
Neto novac ostvaren / (korišten) u finansijskim aktivnostima		33	(728)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		568	19
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	17	44	25
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	17	612	44

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Sprind d.d. Sarajevo

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Sprind d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Rajlovačka cesta bb, 71.000 Sarajevo.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja hljeba i peciva, polugotovih duboko zamrznutih jela na bazi lisnatog i kvasnog tijesta, jufki, pita, sendviča i slastičarskih proizvoda. Posljednje rješenje o registraciji broj 065-0-Reg-14-002793 od 16. septembra 2016. godine kod Općinskog suda u Sarajevu odnosi se na izmjene osoba za upravljanje Društvom.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo je zapošljavalo 164 radnika (2017.: 163 radnika).

Upravna tijela Društva

Nadzorni odbor:

Amel Hadžiabdić	Predsjednik
Mirsad Omić	Član
Adnan Hrvic	Član

Uprava:

Memnun Trako	Direktor
--------------	----------

Odbor za reviziju:

Dženita Ganić	Predsjednik
Amina Ganić	Član
Armin Hodžić	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1. Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom razdoblju

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ i dalje izmjene i dopune (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),

MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“ – uspostavlja model od pet koraka koji se primjenjuje na prihod od ugovora s klijenta, s ograničenim iznimkama. Na temelju provedene analize nije otkriven značajniji utjecaj usvajanjem MSFI-ja 15 u trenutnim ekonomskim i finansijskim volumenima na finansijska izvještaje Društva.

- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.1. Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom razdoblju (nastavak)

- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine).

Izuzev MSFI 9, usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog perioda koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. godine i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog razdoblja),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeno razdoblje dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijalnosti (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine).

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)**2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)**

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. S obzirom da standardi još nisu stupili na snagu, Društvo nije izvršilo procjenu utjecaja usvajanja ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja na finansijske izvještaje Društva u razdoblju inicijalne primjene.

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti"***Efekti prve primjene***

U julu 2014. godine, IASB je objavio konačnu verziju Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“), koji je obavezan za izvještajne periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine. Zahtjevi MSFI 9 predstavljaju značajnu promjenu u odnosu na MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Usvajanje MSFI 9 je rezultiralo izmjenama u računovodstvenim politikama za priznavanje, klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza kao i umanjenja vrijednosti finansijske imovine.

Društvo je iskoristilo prednost izuzetka da se uporedni podaci ne mijenjaju za prethodne periode vezano za izmjene klasifikacije i mjerenja (uključujući umanjenje vrijednosti). Razlike u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza koje proizilaze iz usvajanja MSFI 9 je priznato na teret zadržane dobiti odnosno akumuliranog gubitka na dan 1. januar 2018. godine.

U nastavku ispod su prikazani efekti usklađenja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine kao posljedica prve primjene MSFI 9 na 1. januar 2018. godine (u 000 KM):

Finansijski instrumenti	MRS 39		MSFI 9		Efekti promjene	Povećanje / (smanjenje)
	Amortizovani trošak	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Amortizovani trošak	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Novac i novčani ekvivalenti	44	-	44	-	44	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja <i>(Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca)</i>	1.762	-	1.762	-	1.762	-
<i>(Napomena 12.)</i>	<i>(361)</i>	-	<i>(308)</i>	-	<i>(308)</i>	<i>(53)</i>
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	18	-	18	18	-
UKUPNO	1.445	18	1.392	18	1.410	(53)

Što se tiče klasifikacije i mjerenja finansijskih obaveza, nije bilo značajnijih uticaja na finansijske izvještaje Društva po osnovu novih propisa MSFI 9.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 83/09) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 2-11/06) i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za razdoblje koje je završilo 31. decembra 2018. godine.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovati na principu neograničenosti trajanja poslovanja. Na dan 31. decembra 2018. godine kratkoročne obaveze premašuju iznos kratkoročne imovine za 6.020 hiljada KM. Navedeni uvjeti ukazuju na postojanje značajne nesigurnosti koja može utjecati na mogućnost Društva da nastavi poslovati na principu neograničenosti trajanja poslovanja.

Mogućnost Društva da nastavi poslovanje na principu neograničenosti trajanja poslovanja može zavisi od kontinuirane finansijske podrške njegovih dioničara. Menadžment smatra da može izvještavati po principu neograničenosti vremena poslovanja s obzirom da su vlasnici svojim pismom od 11. juna 2019. godine iskazali podršku poslovanju Društva kako bi nastavilo realizirati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene nekretnine i finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaje po izvršenju, a u skladu sa MSFI 15.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem koji je u djelokrugu ovog Standarda samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

- (a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obaveze;
- (b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;
- (c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

(d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i

(e) subjekt će vjerovatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robe ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnosti naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospijeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha perioda.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenih, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziona, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Društvo isplaćuje otpremninu za odlazak u penziju u visini od 3 prosječne plate ostvarene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Društvo knjiži otpremnine u momentu njihovog dospjeća. **Troškovi otpremnina za odlazak u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u bilansu uspjeha u punom iznosu u periodu u kojem su nastali.**

Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao finansijski uvijek kada uslovi najma prenose rizike i koristi od vlasništva na najmoprimca. Svi ostali najmovi svrstavaju se kao operativni najmovi.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum sticanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odnosna obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete prihode u periodu u kojem su nastali.

Naknade za najam koje se plaćaju u okviru operativnih najmova terete prihod ravnomjerno tokom trajanja najma.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete bilans uspjeha perioda u kojem su nastali.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike koje se odbijaju. Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine provjerava se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Društvo namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po trošku umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, kao što slijedi:

Zgrade	1,3 – 3%
Postrojenja i oprema	8 – 25%
Alati	10 - 12%
Vozila	12,5 - 15%

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po fer vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospijećem do tri mjeseca.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktne troškove nabavke (uključujući transport), troškove proizvodnje i poreza, a određuje se metodom „prvi ulaz, prvi izlaz“ (FIFO metoda) i metodom prosječnog troška, zavisno od vrste zalihe. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove proizvodnje, prodaje i distribucije.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

Dionički kapital

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih dionica klasificiranih u poziciju kapitala.

Kada se dionički kapital, priznat kao vlasnički, ponovo otkupi iznos uplate, uključujući direktno povezane troškove, se priznaje kao promjena na kapitalu. Ponovo otkupljene dionice se klasifikuju kao vlastite dionice i predstavljaju umanjene vlasničkog kapitala.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane prijenose iz zadržane dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine. Zakonske se rezerve mogu iskoristiti za pokrivanje gubitaka koji su nastali u prijašnjim periodima, a koji se ne mogu pokriti iz dobiti tekuće godine ili kad nema drugih rezervi.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti početno se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“.

Prilikom početnog priznavanja, finansijska imovina i finansijske obaveze mjere se po njihovoj fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti. Vlasnički instrumenti mjere se po fer vrijednosti primljene naknade kada ih je izdao subjekt, umanjeni za pripadajuće transakcijske troškove.

Finansijska imovina

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

Finansijski instrumenti mjere se u dvije kategorije: amortizirani trošak i fer vrijednost. Kretanja fer vrijednosti iskazuju se u bilansu uspjeha ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, pod uslovom da su ispunjeni određeni kriteriji koji su navedeni u nastavku.

Dužnički instrumenti

Ako je finansijska imovina dužnički instrument, prilikom utvrđivanja njene klasifikacije treba izvršiti sljedeće procjene:

- a) Poslovni model društva za upravljanje finansijskom imovinom
- b) Ugovorne karakteristike novčanih tokova finansijske imovine

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po amortizovanom trošku ako su ispunjenja oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine uzrokuju, na određene datume, novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (u daljem tekstu „IPGK“) na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut i držanjem finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine povećavaju na određene datume novčane tokove koji su IPGK.

Ako finansijsko sredstvo ne prođe procjenu poslovnog modela i IPGK kriterije ili opciju fer vrijednosti, ona se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Vlasnički instrumenti

Ulaganja u vlasničke instrumente mjere se po fer vrijednosti.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja moraju se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s prihodima od dividendi koji se priznaju u bilansu uspjeha.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Vlasnički instrumenti (nastavak)

Finansijski instrument se drži radi trgovanja ako:

- Je stečeno prvenstveno radi prodaju u bliskoj budućnosti, ili
- Pri početnom priznavanju je dio portfolija identificiranih finansijskih instrumenata kojima se upravlja na način da je imovina definisana za kratkoročno ostvarivanje dobiti, ili
- To je derivat.

Za sve ostale vlasničke vrijednosne papire, neopozivi izbori stupaju na snagu pri početnom priznavanju kako bi se prikazale promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne bilansu uspjeha. Dividende se priznaju u bilansu uspjeha, osim ako je jasno da predstavljaju povrat dijela troška ulaganja, u kojem slučaju se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nema ponovnog korištenja iznosa iz ostale sveobuhvatne dobiti u bilans uspjeha niti postoje bilo kakvi zahtjevi za umanjenjem vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjenja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca izračunava prema „pojednostavljenom pristupu“, na osnovu očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za vijek trajanja. Model očekivanih kreditnih gubitaka je zasnovan na kretanjima historijskih gubitaka i makroekonomskih prilagođavanja u cilju postizanja stopa očekivanih kreditnih gubitaka.

Finansijske obaveze

Određene obaveze se moraju mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. To uključuje sve derivate i vlastite obaveze društva koje klasificira kao „držanje radi trgovanja“. Finansijske obaveze koje se moraju vrednovati po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i dalje imaju sva kretanja u bilansu uspjeha. Sve ostale finansijske obaveze, kao što su posudbe, naknadno se mjere po amortizovanom trošku, korigiranom za kretanje fer vrijednosti na zaštićenim rizicima ako se primjenjuje računovodstvo zaštite fer vrijednosti.

Ako se finansijska obaveza ne mora mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, ali je društvo posebno označilo kao mjerenu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, nastale promjene u vlastitom kreditnom riziku nisu evidentirane u bilansu uspjeha ali se iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Sve ostale promjene evidentiraju se kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspodjele kamata tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju procijenjeni budući novčani tokovi tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, društvo procjenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće gubitke. U rijetkim slučajevima kada nije moguće pouzdano procijeniti novčane tokove ili očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta, društvo umjesto toga koristi ugovorne novčane tokove tokom cijelog ugovornog trajanja finansijskog instrumenta.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3., Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Društvo koristi pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Prema pojednostavljenom pristupu („Simplified Approach“), Društvo nije dužno pratiti promjene u kreditnom riziku. Umanjenja su uvijek jednaka očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju.

Uprava Društva priznaje umanjene vrijednosti za potraživanja na bazi procijenjenih očekivanih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti kupaca da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjena vrijednosti za potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda, uzimajući u obzir i projekcije makroekonomskih indikatora.

Fer vrijednost investicijskih nekretnina

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina vrši se od strane neovisnog vanjskog procjenitelja koji posjeduje adekvatne kvalifikacije i potrebno iskustvo za procjenu fer vrijednosti nekretnina na relevantnim lokacijama.

Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđuje se korištenjem tržišnog pristupa koji reflektuje trenutnu vrijednost na tržištu uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i ostale faktore (faktor lokacije, upotrebljivosti, kvaliteta i ostale faktore).

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD PRODAJE	2018.	2017.
Prodaja gotovih proizvoda	7.451	6.942
Prodaja robe	2.023	1.276
Pružene usluge	15	32
	9.489	8.250
<i>Manje: Rabati</i>	<i>(319)</i>	<i>(307)</i>
	9.170	7.943
6. OSTALI PRIHODI	2018.	2017.
Prihodi od zakupa	403	232
Otpuštanje ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca (Napomena 15.)	21	-
Priznavanje odgođenog prihoda od donacija (Napomena 21.)	15	15
Refundacije bolovanja	10	9
Otpuštanje ispravke vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 16.)	1	-
Prihod od otpisanih obaveza	-	15
Dobici od prodaje materijalnih i nematerijalnih sredstava, neto	-	1
Ostali prihodi	19	57
	469	329
7. TROŠKOVI ZAPOSLENIH	2018.	2017.
Bruto plate	1.998	1.869
Ostale naknade zaposlenima	431	406
Troškovi službenih putovanja	11	9
	2.440	2.284

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. OSTALI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Amortizacija (Napomena 11.)	236	241
Manjkovi zaliha, neto	207	232
Troškovi reklame	209	169
Održavanje	88	71
Reprezentacija	60	44
Usluge	59	76
Troškovi rezervnih dijelova	55	61
Troškovi sitnog inventara	49	46
Osiguranje	38	31
Ostale takse i naknade	36	30
Komunalne naknade	35	31
Troškovi telekomunikacija	30	28
Ugovori od djelu	28	92
Transportni troškovi	22	7
Bankarske provizije	19	41
Zakup	9	11
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto (Napomena 15.)	-	29
Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 16.)	-	2
Ostali troškovi	105	67
	1.292	1.309

9. POREZ NA DOBIT

	2018.	2017.
Dobit prije oporezivanja	106	101
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	11	10
Efekat porezno nepriznatih rashoda	28	31
Efekat neporezivih prihoda	(1)	(2)
Porez na dobit	38	39
Nepriznata odgođena poreska imovina	-	-

10. ZARADA PO DIONICI

	2018.	2017.
Neto dobit	68	62
Prosječan broj redovnih dionica	28.368	28.368
Dobit po dionici (u KM)	2,41	2,18

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

NABAVNA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembra 2016.

Povećanja

Umanjenja

Na dan 31. decembra 2017.

Povećanja

Umanjenja

Na dan 31. decembra 2018.

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Na dan 31. decembra 2016.

Amortizacija za godinu (Napomena 8.)

Umanjenja

Na dan 31. decembra 2017.

Amortizacija za godinu (Napomena 8.)

Umanjenja

Na dan 31. decembra 2018.

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembra 2018.

Na dan 31. decembra 2017.

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Vozila	Nematerijalna imovina	Ukupno
Na dan 31. decembra 2016.	486	6.473	6.317	781	130	14.187
Povećanja	-	80	184	55	5	324
Umanjenja	-	(773)	-	(18)	-	(791)
Na dan 31. decembra 2017.	486	5.780	6.501	818	135	13.720
Povećanja	-	151	100	192	3	446
Umanjenja	-	-	(4)	(25)	-	(29)
Na dan 31. decembra 2018.	486	5.931	6.597	985	138	14.137
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Na dan 31. decembra 2016.	-	5.428	5.467	711	110	11.716
Amortizacija za godinu (Napomena 8.)	-	41	176	18	6	241
Umanjenja	-	(33)	-	(8)	-	(41)
Na dan 31. decembra 2017.	-	5.436	5.643	721	116	11.916
Amortizacija za godinu (Napomena 8.)	-	42	154	33	7	236
Umanjenja	-	-	(4)	(24)	-	(28)
Na dan 31. decembra 2018.	-	5.478	5.793	730	123	12.124
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembra 2018.	486	453	804	255	15	2.013
Na dan 31. decembra 2017.	486	344	858	97	19	1.804

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Imovina data kao kolateral

Na dan 31. decembar 2018. godine, hipoteke na zgrade i zemljište, uključujući investicijske nekretnine su registrovane u korist slijedećih kreditora:

	Procijenjena vrijednost	Neto knjigovodstvena vrijednost
Sberbank BH d.d. Sarajevo (kamatna stopa 12M Euribor + 3,75% godišnje; dospijeće 22. oktobar 2023. godine)	20.003	8.943
Bosna Bank International (BBI) d.d. Sarajevo (kamatna stopa 6M Euribor + 3,00% godišnje; dospijeće 22. decembar 2024. godine)	5.569	8.003
	20.572	16.946

12. ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

	Zgrade
FER VRIJEDNOST	
Stanje 31. decembra 2016.	17.352
Povećanja	758
Stanje 31. decembra 2017.	18.110
Stanje 31. decembra 2018.	18.110

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Društva na dan 31. decembra 2015. izvršeno je od strane neovisnog vanjskog procjenitelja, koji posjeduje adekvatne kvalifikacije i potrebno iskustvo za procjenu fer vrijednosti nekretnina na relevantnim lokacijama. Društvo nije izvršilo mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina na dan 31. decembra 2018. godine. Uprava Društva vjeruje da neto knjigovodstvena vrijednost investicijskih nekretnina odražava fer vrijednost na dan 31. decembra 2018. godine.

13. POTRAŽIVANJA ZA DATE KRATKOROČNE KREDITE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
SP Commerce d.o.o. Sarajevo (dospijeće 30. novembra 2016. godine)	306	306
Mlin i pekara d.d. Ljubače (dospijeće 2. januara 2018. godine)	-	150
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja	(306)	(306)
	-	150

Tokom 2018. godine, kamatne stope na date kredite navedene u tabeli iznad su iznosile 3,10% godišnje.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. ZALIHE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Sirovine i materijali	260	223
Gotovi proizvodi	136	142
Rezervni dijelovi i sitan inventar	17	20
Roba	8	63
Dati avansi za nabavku zaliha	-	8
	421	456

15. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od kupaca – u zemlji	1.683	1.682
Potraživanja od kupaca – u zemlji, povezane strane	84	54
Potraživanja od kupaca – u inostranstvu	22	26
	1.789	1.762
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja	(393)	(361)
	1.396	1.401

Prosječan period naplate potraživanja od prodaje je 71 dana (2017.: 83 dana).

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 31. decembar 2017. u skladu s MRS 39	361	332
Dodatno umanjenje uslijed primjene MSFI 9 (Napomena 2.3)	53	-
Stanje na 1. januar - izmjenjeno 2018-ta	414	332
(Smanjenje) / povećanje, neto (napomene 6 i 8.)	(21)	36
Naplaćena umanjena potraživanja (Napomena 8.)	-	(7)
Stanje na 31. decembar	393	361

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od zaposlenih	25	30
Obračunata potraživanja	34	32
Akontacija poreza na dobit	15	20
Potraživanja od banaka	-	5
Ostala potraživanja	5	11
Sumnjiva i sporna potraživanja	60	61
	139	159
Manje: Umanjenje vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(60)	(61)
	79	98

Promjene na umanjenju vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	61	59
(Smanjenje) / povećanje ispravke vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja, neto (napomene 6. i 8)	(1)	2
Stanje na 31. decembar	60	61

17. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Novac na računima kod banaka u KM	612	44
	612	44

18. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura Društva bila je kako slijedi:

	31. decembar 2018.		31. decembar 2017.	
	%	vrijednost	%	vrijednost
Klas d.d. Sarajevo	49,00	1.390	49,00	1.390
ZIF "BIG-Investiciona grupa" d.d. Sarajevo	19,60	556	19,60	556
AS d.o.o. Jelah Tešanj	15,92	452	15,92	452
PIF Polara Invest fond a.d.	4,30	122	4,30	122
ZIF Herbos Fond d.d. Mostar	2,98	85	2,98	85
Fizička lica - ostali dioničari	8,20	232	8,20	232
	100,00	2.837	100,00	2.837

Dionički kapital Društva se sastoji od 28.368 običnih dionica nominalne vrijednosti 100 KM.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dugoročni krediti:		
Sberbank BH d.d. Sarajevo (dospijeće 22. oktobar 2023. godine)	4.253	5.011
Fortitudo d.o.o. Travnik (dospijeće 13. novembar 2025. godine)	5.516	5.365
Bosna Bank Intrenational d.d. Sarajevo (dospijeće 22. decembar 2023. godine)	591	-
Razvojna banka FBiH (dospijeće 10. maj 2023. godine)	265	300
Napredak d.d. Tešanj (dospijeće: 16. novembar 2025. godine)	213	207
	<u>10.838</u>	<u>10.883</u>
Manje: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(2.538)	(1.333)
	<u>8.300</u>	<u>9.550</u>
Kratkoročni krediti:		
Vispak d.d. prehrambena industrija Visoko (inicijalno dospijeće 25.juni 2019. godine)	1.510	1.510
Vispak d.d. prehrambena industrija Visoko (inicijalno dospijeće 25. juni 2019. godine)	1.237	1.158
Sberbank BH d.d. Sarajevo (dospijeće 22. februara 2019. godine)	1.000	1.000
AS d.o.o. Jelah (dospijeće juni 2019. godine)	100	-
	<u>3.847</u>	<u>3.668</u>
Više: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	2.538	1.333
	<u>6.385</u>	<u>5.001</u>
	<u>14.685</u>	<u>14.551</u>

Tokom 2018. godine, kamatne stope na dugoročne kredite bile su unutar raspona od 1,5% do 3,8%, a na kratkoročne kredite unutar raspona od 3,1% do 4,1%.

Dospijeće obaveza po uzetim kreditima:

	2018.	2017.
Na zahtjev ili u roku jedne godine	6.385	5.249
U drugoj godini	1.344	1.582
U trećoj do uključivo petoj godini	2.806	3.162
Preko pet godina	4.150	4.558
	<u>14.685</u>	<u>14.551</u>

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze prema dobavljačima:		
Obaveze prema dobavljačima – u zemlji	673	646
Obaveze prema dobavljačima – u zemlji, povezane strane	1.014	707
Obaveze prema dobavljačima – u inostranstvu	4	4
	1.691	1.357
Ostale obaveze:		
Obaveze prema zaposlenim	98	102
Obaveze za poreze i naknade	70	69
Obaveze prema državi	48	40
Obaveze za PDV	36	24
Obaveze za porez na dobit	-	30
Ostale obaveze	17	95
	269	360
	1.960	1.717

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima bio je 130 dana (2017.: 137 dana). Kamata se nije obračunavala u slučaju prekoračenja. Društvo nije ponudilo kolateral za kašnjenja u plaćanju.

21. ODGOĐENI PRIHOD

Društvo je dana 16. aprila 2012. godine sa Razvojnomo bankom FBiH d.d. Sarajevo potpisalo ugovor o korištenju grant sredstava kojim se odobrava 150 hiljada KM od strane Federalnog ministarstva, poduzetništva i obrta putem Razvojne banke za finansiranje projekta nabavke parnog i toplovodnog kotla i sistema za termičku obradu. Sredstvo je aktivirano u decembru 2014. godine. Kretanje na odgođenim prihodima se može prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	105	120
Priznat prihod u visini godišnje amortizacije donirane opreme (Napomena 6.)	(15)	(15)
Stanje na 31. decembar	90	105

22. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM NAJMU

	Minimalna isplata najma		Sadašnja vrijednost minimalnih isplata najma	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze po finansijskom najmu:				
- u toku jedne godine	35	-	31	-
- od druge do pete godine	116	-	107	-
	151	-	138	-
Manje: budući finansijski rashodi	(13)	-	-	-
	138	-	138	-
Uključeno u finansijske izvještaje kao:				
- Kratkoročne obaveze			31	-
- Dugoročne obaveze			107	-
			138	-

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM NAJMU (NASTAVAK)

Obaveze po finansijskom najmu odnose se na vozila za koje je Društvo sklopilo 3 ugovora s Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo. Kamatna stopa po najmu je promjenjiva, i sastoji se od tromjesečnog euribora i fiksnog dijela u iznosu od 4,22%. Prosječna efektivna kamatna stopa koja je ugovorena iznosi približno 4,3% godišnje.

23. REZERVISANJA

	Rezervisanja za otpremnine
Stanje na dan 31. decembra 2016.	53
Smanjenje uslijed plaćanja	(13)
Stanje na dan 31. decembra 2017.	40
Smanjenje uslijed plaćanja	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	39

24. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama:

	Prihodi		Troškovi/Nabavke	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Klas d.d. Sarajevo	1.205	981	2.323	2.253
AS d.o.o. Jelah - Tešanj	909	280	77	48
Mlin i pekara d.d. Ljubače, Tuzla	27	8	474	82
Vispak d.d. Visoko	12	14	82	105
Fortitudo d.o.o. Travnik	10	11	167	182
AS Holding d.o.o. Tešanj	9	-	247	2
Napredak d.d. Tešanj	-	2	8	10
AC Food d.o.o. Velika Kladuša	-	1	-	-
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo	-	-	15	91
Zenička industrija mlijeka ZIM d.d. Zenica	-	-	2	-
	2.172	1.297	3.395	2.773

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Na kraju godine sljedeći iznosi su proizašli iz obaveze prema ili potraživanju od povezanih lica:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Klas d.d. Sarajevo	69	49	430	567
AS d.o.o. Jelah - Tešanj	13	4	101	-
Mlin i pekara Ljubače, Tuzla	1	150	258	48
AC Food d.o.o. Velika Kladuša	-	1	-	-
Vispak d.d. Visoko	-	-	2.810	2.732
Fortitudo d.o.o. Travnik	-	-	5.516	5.367
Napredak d.d. Tešanj	-	-	214	208
AS Holding d.o.o. Tešanj	-	-	252	106
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo	-	-	17	1
Zenička industrija mlijeka ZIM d.d. Zenica	-	-	1	-
	83	204	9.599	9.029

Sve gore navedene transakcije su obavljene u okviru redovnog poslovanja i po uobičajenim cijenama, koje predstavljaju iznos ugovoren između Društva i povezanih strana.

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima tokom godine bile su sljedeće:

	2018.	2017.
Uprava – bruto plate	33	22
Naknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	21	21
	54	43

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

25.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Opšta strategija Društva nije promijenjena u odnosu na 2017. godinu. Struktura finansiranja Društva se sastoji od duga, koji uključuje primljene kredite (Napomena 19.), te ukupnog kapitala Društva (kao što je predstavljeno u Izvještaju o promjenama na kapitalu).

25.1.1 Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dug	14.685	14.551
Novac i novčani ekvivalenti	(612)	(44)
<i>Neto dug</i>	<u>14.073</u>	<u>14.507</u>
Kapital	<u>5.740</u>	<u>5.725</u>
Neto koeficijent zaduženosti	<u>245,17%</u>	<u>253,40%</u>

25.2 Temeljne računovodstvene politike

Temeljne računovodstvene politike i procedure, uključujući kriterije za priznavanje i osnov za mjerenje za svaku kategoriju finansijske imovine i finansijskih obaveza, uključujući i osnovu po kojoj se priznaju povezani prihodi i rashodi objavljene su u Napomeni 3. uz ove finansijske izvještaje.

25.3 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Finansijska imovina		
Po amortiziranom trošku	2.087	1.693
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	18	18
	<u>2.105</u>	<u>1.711</u>
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	16.822	16.308
	<u>16.822</u>	<u>16.308</u>

25.4 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Računovodstveni i finansijski odjel Društva pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i kamatni rizik), kreditni rizik, likvidni rizik i rizik novčanog toka kamatne stope.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

25.5 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i promjene kamatne stope. Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

25.6 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u EUR. Budući da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene EUR kursa.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava, finansijske imovine i obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

<i>(u hiljadama strane valute)</i>	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
EUR	2	31	2	2

25.7 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku budući da pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenljivim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijsku imovinu i finansijske obaveze su detaljno prikazane u odjeljku Upravljanje rizikom likvidnosti.

25.7.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještavanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa. U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bi se smanjio / povećao za iznos od 73 hiljade KM (2017.: 73 hiljade KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku.

25.8 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolateralu, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

25.8 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

25.9.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva na koje Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospjeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
31. decembar 2018.						
Bez kamata	-	2.087	-	-	18	2.105
		2.087	-	-	18	2.105
31. decembar 2017.						
Bez kamata	-	1.693	-	-	18	1.711
		1.693	-	-	18	1.711

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Sprind d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

25.9.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
31. decembar 2018.						
Bez kamata	-	1.960	-	-	-	1.960
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,18%	2.750	1.114	32	237	4.133
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	3,46%	1.152	648	871	9.016	11.687
		5.862	1.762	903	9.253	17.780
31. decembar 2017.						
Bez kamata	-	1.717	-	-	-	1.717
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,08%	2.671	1.010	32	276	3.989
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	3,58%	999	594	806	9.533	11.932
		5.387	1.604	838	9.809	17.638

26. PREUZETE OBAVEZE

Društvo je preuzelo 9 hiljada KM obaveza u 2019. godini, koji se odnose na troškove zakupa prostorija.

27. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 17. juna 2019. godine.

Memnun Trako
Direktor

